

LITTERATUR.

Hagem, Oscar: Kalkvirkning på kulturbeite. Medd. nr. 16 fra Vestlandets forstlige forsøksstasjon. Bergen 1933.

Undersøkelsene er utført i tilknytning til en del eldre og nyere kalkingsfelter på Vestlandet, de fleste anlagt av Selskapet for Norges vel, en del felter er anlagt av forfatteren. Såvel askefattige myrjorder som mere eller mindre sandholdige torv- og muldjorder, og muldholdige sandjorder har vært representert. Først og fremst behandler forfatteren reaksjonsendringen som følge av kalkingen, men også kalkstensmelets virkemåte og oppløsning, jordens kalktrang og kalkfaktor og den gunstigste reaksjon for kulturbeiter diskuteres.

I et kort referat vil det ikke være mulig å få med annet enn de viktigste resultater og konklusjoner.

Forfatteren har påvist at kalkvirkningen på råhumusjord og torvjord er begrenset til de aller øverste jordlag. Selv 6—8 år etter kalkningen kunde for nevnte jordtyper ikke påvises nevneverdig endring av reaksjon dypere enn til ca. 5 cm.; kalken var absorbert av de øverste 2—3 cm. jordskikt. For grus- og sandjordene derimot var kalkvirkningen mere dyptgående, men også mere kortvarig; efter 6—8 år kunde ingen virkning spores, idet kalken i den slags jordtyper lett utvaskes. Disse forhold henger sammen med at humus absorberer kalken langt sterkere enn mineraljord.

M. h. t. hvilken reaksjon som bør tilstrebtes for kulturbeiter, skriver forfatteren (side 98): «Indtil videre bør man gå ut fra at beitene bør kalkes op til en pH = 6,2—6,5 for å gi den *beste* avling av *græs*. For ikke å risikere skadevirkning (gråflekkpsyke m. m.) bør man være forsiktig med å gå høiere enn pH = 6,5—6,8, og ved lavere pH en 6 vil antagelig græsmengden avta, selv om nok pH ca. 5,5 er en brukbar reaktion for græsartene.»

Hvad angår den gunstigste reaksjon for nitrifikasjonsbakterienes virksomhet uttales bl. a. (side 99): «at en god og jevn nitrifikation kræver en pH større enn 6, og kalkning bør, når det gjelder at fremme nitrifikationen, mindst føres op til denne pH-værdi og kanskje helst til pH = 6,5—6,8.»

For utviklingen av kløverartene og disse planters rotbakterier går forfatteren ut fra at reaksjonen bør være over 6 og helst ligge ved 6,5.

Så har vi torvens humifisering. Om dette skriver forfatteren (side 100): «Den samme reaktion pH = 6,5 er utvilsomt også fordelagtig for mikrobenes nedbrytning og omdannelse av torven. Riktig nok er der i sur myr- og torvjord bakterier som kan utvikle sig relativt godt ned til pH = 4,0, men det artsrike bakterieselskap som efter kalkning nedbryter humusen og frigjør dens store forråd av kvælstof og fosforsyre, har sikkert sin optimale reaktion ved pH-værdier over 6.»

Avhandlingen bør leses. Disse spredte utdrag vil forhåpentlig gi et inntrykk av at den er vel verd et studium.

*

Mork, Elias: «*Temperaturen som foryngelsesfaktor i de nordtrønderske granskoger*». Meddelelser fra Det norske skogforsøksvesen nr. 16 (bind V, hefte 1), 1933.

En verdifull undersøkelse over en del av de faktorer som betinger granfrøets spiring og skogens foryngelse i Nord-Trøndelag, spesielt er foryngelsens avhengighet av temperaturen inngående behandlet. Av viktige resultater kan nevnes at granfrøet viser sig å kreve forholdsvis høi spiretemperatur, og likeså at en lang spiretid ikke kan erstatte for lav temperatur i spiretiden. De viste sig at jordtemperaturen på forhøininger i skogen, f. eks. stubber, vindfall og gamle rotvelter, i sommermånedene juni—august var høiere enn i det urørte mosedekke ved siden av forhøiningene. Markberedning medfører en stigning av jordtemperaturen på snauflater eller hvor solen har adgang til jordoverflaten. Under behandlingen av frøproduksjon og frøkvalitet fremholder forfatteren at man må søke å utnytte de frøår som inntreffer med planmessig skogpleie, særlig regelmessige tynninger og relativt tette skjermstillinger. Avhandlingen bør studeres av alle som interesserer sig for våre skogers foryngelse.

Til
Myrselskapets medlemmer!

Det henstilles til de av våre medlemmer som ennå ikke har betalt årskontingenten for 1933, å ordne dette nu. Kontingenten er som bekjent kr. 5.00 pr. år eller kr. 50.00 en gang for alle. Send en post-anvisning under adresse *Det norske myrselskap, Bøndernes hus, Oslo*.

Avsenderens navn og adresse må skrives tydelig, så misforståelser undgæes.
